

Näringsdepartementet

**Semesterlagen och övriga ledighetslagar – översyn och förenklingar
(SOU 2003:54)**

ILO-kommittén har genom remiss 2003-06-27 (N2003/4774/ARM) anmodats yttra sig över slutbetänkandet (SOU 2003:54) Semesterlagen och övriga ledighetslagar – översyn och förenklingar, överlämnat av Kommittén för nya arbetstids- och semesterregler (Knas).

I betänkandet föreslås enhetligare och enklare regler för hur mycket semester med semesterlön en arbetstagare skall ha rätt till efter olika former av ledighet. En gemensam tidsgräns införs om 180 dagar per intjänandeår för all semesterlönegrundande frånvaro utom arbetsskada. Den tidsperiod av sammanhängande ledighet som semesterlönen beräknas på kortas till ett år. Beräkningen blir densamma oavsett om det är fråga om ordinarie eller sparad semester som tas ut. Nuvarande antal lagar om annan ledighet än semester - föräldraledighet, studieledighet, ledighet för svenskundervisning för invandrare, ledighet för näringsverksamhet, ledighet för vård av närstående, ledighet på grund av trängande familjeskäl och ledighet för vissa föreningsuppdrag i skolan - minskas från sju till fyra genom att några slås samman och en, den sistnämnda, avskaffas.

ILO-kommittén har i oktober 2002 yttrat sig över Knas' delbetänkande Tid – för arbete och ledighet (SOU 2002:58). Kommittén redogjorde därvid för följande ILO-instrument:

- konventionen (nr 14) om veckovila i industriarbete,
- konventionen (nr 47) om fyrtiotimmars vecka,
- rekommendationen (nr 116) om förkortning av arbetstiden,
- konventionen (nr 132) om semester,
- konventionen (nr 146) om semester för sjöfolk,
- konventionen (nr 171) och rekommendationen (nr 178) om nattarbete,
- konventionen (nr 175) om deltidsarbete,
- konventionen (nr 180) om sjömäns arbetstid och bemanningen på fartyg med tillhörande rekommendation nr 187.

Med anledning av Knas' slutbetänkande och förslag till ny ledighetslagstiftning vill ILO-kommittén erinra om ytterligare en ILO-konvention, konventionen (nr 140) om betald ledighet för studier.

Konventionen (nr 140) och rekommendationen (nr 148) om betald ledighet för studier antogs 1974 och konventionen ratificerades av Sverige 1975 (prop. 1975:63). Konventionen har ratificerats av 32 av ILO:s 176 medlemsländer.

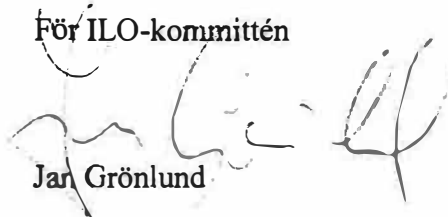
Enligt konventionen åtar sig medlemsstaterna att stegvis främja beviljandet av betald studieledighet. I samband med utbildning skall arbetstagaren åtnjuta lämpliga ekonomiska förmåner. Finansieringen skall tryggas genom regelbundna och tillräckliga anslag. Ledigheten skall vara tillgänglig för alla utan åtskillnad. Förutsättningarna för ledighet kan däremot variera beroende på vad det är för slags utbildning det är fråga om. En period av betald ledighet för studier skall enligt artikel 11 i konventionen jämnas med en period av faktisk tjänstgöring i och för fastställandet av anspråk på sociala förmåner och andra rättigheter. Dessa skall grundas på anställningsförhållandet i enlighet med nationell lagstiftning, kollektivavtal, skiljedom eller på annat sätt, som är förenligt med nationell praxis.

I sitt yttrande över konventionen nr 140 påpekade ILO-kommittén att konventionen inte kräver ett fullständigt förverkligande omedelbart utan syftar till successiva reformer. Med hänsyn till detta förklarade departementschefen att den då nyligen antagna lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning i förening med det i Sverige väl utvecklade studiestödssystemet fick anses vara tillräckligt för att svara mot begreppet "betald ledighet för studier" i konventionen. Ett ytterligare steg mot förverkligandet av principerna i konventionen togs då 1974 års semesterkommitté föreslog att viss betald studieledighet skulle vara semesterlönegrundande (prop. 1976/77:90; SFS 1977:480).

ILO-kommittén har inte funnit något av de i betänkandet framlagda förslagen strida mot Sveriges åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Lilja Hansson, Delang, Rudeberg, Emriksdotter, Edström, Jonsson och Bengtsson. Närvarande har varit ersättarna Westberg och Thapper, experten Gotare och, adjungerade, Ingemar Sundquist, UD-GU, och Leif Remahl, Sjöfartsverket, samt sekreteraren Emma Boman Lindberg och undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Jan Grönlund

Kerstin Wiklund